

פ ר ש ת כ י ת ב ר א (תשי"ב)

פרק כ"ז, פסוקים י"ב-כ"ו

א. ט. וידבר משה והכהנים הלויים אל כל ישראל לאמר הסכת וגומר.
הכתב והקבלה / ר. יעקב מעקלענבורג / : כאן הוא סיום חלק שני מספר דברים
 הסתחיל מן "אלה העדות" שבו אחת / פרק ד' ט"ז /, וסכאן עד סוף התורה
 הוא חלק שלישי.
 הסבר ונמק את החלוקה הזאת.

ב. 1. איחא בגמרא / שבועות כ"ט: / כל העונה אמן אחר השבועה כמוציא שבועה
 בפיו. איזו סתירה שבין הפסוקים י"ב וי"ד מהרצת ע"י גמרא זו?
 2. קרא רש"י במדבר כ"ג ח. ד"ה מה אקב לא קבא אל.
 מה חקטי שבפסוקינו, שאותו בא רש"י לתרץ, ומה חשבותו?

ג. 1. י"ב רש"י ד"ה לברך את העם י"ה ראב"ע ד"ה וענו.
 1. מה בין הברכות והקללות לפי רש"י ולפי הראב"ע?
 2. מה דאח ראב"ע שלא להסכים לפרוש תו"ל המובא ברש"י?
 3. מה היא דאית הראב"ע מתוך ספר יהושע? / כונתו לפרק ח. פסוק ל"ד /
 4. איך אפשר להבין את הפסוק ביהושע גם לפי פרושו של רש"י כאן?

ד. הקשה האברנאל: מה נשתנו י"ב מצות האלה שניתנו בהכרזות ההם בברכות
 ובקללות בהר צריזים ובהר עבל משאר המצות כולן? הנה לא היו יותר
 חמורות בכללותם מזולתם! לפי טעם היות הארור הראשון על ע"ז והאחרון
 "אשר לא יקים את דברי התורה נכוחים, למעמד ההוא להיות הראשון סגל
 נגד כל העבירות והאחרון כולל כל התורה ומצותיה כלם הנה העשרה שבאו
 באמצע מי יחן וידעתי למה יחדו לברך ולקלל עליהם יותר מכל שאר
 העבירות ולמה זכה כאן קצת מהעבירות מבלתי קצתם? וגם יקשה מאד הארור
 האחרון: ארור אשר לא יקים וכולו כי הנה מי שיטאר לו שלא יקים אותם
 מחרי"ג מצות, הקולל חלקתו בארץ?

1. מה עונים לשאלה הראשונה: ראב"ע י"ד ד"ה וענו החל מן "וטעם להזכיר";
 רשב"ם ט"ו ד"ה וטעם בסתר?
 2. מה עונה לטאלתו האחרונה הרמב"ן כ"ו ד"ה אשר לא יקים?
 ה. מה טעם הקללות האלה לפי פירושו של ר"ה ארנר האיש?

ו. רש"י כ"ד ד"ה מכה רעהו בסתר עד הוא אומר.
הכתב והקבלה: וטעמו: מספיל חברו בספרו עליו מעשים טאינים ראויים
 ומוריד כבודו והוא הנקרא לטון הרע, שמספר רעת האדם וסומיו ומגנה
 אותו אף שהגבר אמת (כי אם הוא שקר נקרא טוציא טו רע על חברו, אבל
 לטון הרע טיספר מגנות פעולת האדם אשר יעשה באמת). וזהו מהעונות
 החמורות שהאומר חוטא ואשר ישמעו חוטא. (שיין רמב"ם הלכות דעות
 פרק ז') ואמר קרא "בסתר", אפילו בסתר ואין צריך לאמר בפניו, שהמספר
 בגנות חברו לפניו אף בדרך הוכחה אסור כ - "לא חטא עליו חטא" (ויקרא
 י"ט י"ז רש"י ט). דיתכן שאמר "בסתר" לעורר על הנקרא בפני רבותינו
 "אבק לטון הרע" שאומר: "סתקו מפלוגי ואיני רוצה להודיע מה אירע לו".
 מראה עצמו בדבריו כאלו הוא ספור דברים בעלמא, והוא מספיל בזה את
 כבוד חברו, מכאזיב את לבו. וכן המספר בטוב חברו ובטובתו בפני סגור
 וגו' בזה טיספרו אחרים בגנותו, וכל אלה וכדומיהם כוללו בלשון
 "בסתר", וטעמו: בסתר לסגור (פערבליסטע רעדעגסארט) מעלים ומכסה את
 הגנות וארס הגנות סורף מתחת לסגור.

1. מי ממפרשינו מפרש אף הוא בדרך זו?
 2. מה דאח רש"י ובעקבותיו הכתב והקבלה להוציא הפסוק מידי פשוטו?

ז. כ"ה ראב"ע ד"ה לוקח שוחד. מה מצריכו להתנגד ל"דעת רבים"?
עצה טובה: השרה את הפסוקים טו - כו ליחזקאל כ"ב א - ט"ו